

RAADSVOORSTEL

2019/5

De gemeenteraad van Laren

Onderwerp : **Zienswijze regionale samenwerkingsagenda regio Gooi en Vechtstreek**
Raadsvergadering d.d. : 30 januari 2019
Behandeling in : Commissie R&I 22 januari 2019 en M&F 24 januari 2019
Portefeuillehouder : College B&W
Vorbereid door : P.H. van Dijk

Laren, 27 november 2018

ONDERWERP

Zienswijze regionale samenwerkingsagenda regio Gooi en Vechtstreek.

Geheim of openbaar?

Openbaar.

BESLUITEN

Het college besluit de raad voor te stellen om de volgende zienswijze in te dienen:

Voor de strategische agenda 2019 – 2022 de volgende speerpunten te kiezen, en daarmee focus aan te brengen in de te bereiken resultaten in 2022:

1. Infrastructuur (fijnmazig openbaar vervoer, doelgroepenvervoer, snelwegen (A1, A27), geluidhinder verkeerslawaaï, fietspaden);
2. Economische ontwikkeling (waaronder inclusieve arbeidsmarkt, aansluiting onderwijs op arbeidsmarkt, vestigingsbeleid bedrijven, behouden en creëren van werkgelegenheid, cultuur en recreatie);
3. Woningbouw (kwantitatief en kwalitatief, inclusief locaties, transformatie bestaande gebouwen);
4. Sociaal domein (inclusieve arbeidsmarkt, transformatie jeugdhulp, bescherming en opvang);
5. Duurzaamheid (waaronder energietransitie, evaluatie VANG).

INLEIDING

Blaricum, Eemnes, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdemeeren werken samen in de gemeenschappelijke regeling Regio Gooi en Vechtstreek. Negentig procent van de taken van de Regio Gooi en Vechtstreek zijn uitvoeringstaken. Van het ophalen van het huisvuil door de GAD tot het 24/7 bestrijden van huiselijk geweld en kindermishandeling door Veilig Thuis. Tien procent van het takenpakket betreft ondersteuning van de bestuurlijke samenwerking tussen de gemeenten. Meestal onderwerpen die niet de uitvoeringsorganisatie betreffen, maar vormen van samenwerking die nodig zijn om het gebied en de samenleving te versterken. Zoals de energietransitie en de vormgeving van zorg en ondersteuning voor kwetsbare inwoners.

In 2015 pasten de gemeenten de gemeenschappelijke regeling aan. Toen is het instrument 'regionale samenwerkingsagenda' in de regeling opgenomen. De samenwerkingsagenda bevat speerpunten van regionale samenwerking tussen de gemeenten. Bij aanvang van een nieuwe raadsperiode bereidt het portefeuillehoudersoverleg de totstandkoming van de regionale samenwerkingsagenda voor.

Gemeenten stellen de agenda lokaal vast. Nu de nieuwe raadsperiode is gestart, staan gemeenten voor de vraag hoe de regionale samenwerkingsagenda 2019 – 2022 vorm te geven.

DOEL

Gemeenteraden geven lokaal richting aan de totstandkoming van de regionale samenwerkingsagenda 2019 – 2022 en brengen focus aan in de regionale samenwerkingsagenda.

TOELICHTING BESLUIT (ARGUMENTEN)

Voorstel 1 Kennisnemen

De regionale samenwerkingsagenda 2016 – 2018 is in het voorjaar van 2016 vastgesteld door de gemeenteraden Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdmeren. De Regio Gooi en Vechtstreek rapporteert jaarlijks over de voortgang van de uitvoering op de speerpunten van de regionale samenwerkingsagenda en bijbehorend uitvoeringsprogramma. Daarbij heeft de Regio een analyse van de coalitieakkoorden opgesteld en de staat van Gooi en Vechtstreek gemaakt. De staat is een weergave van de voornaamste trends en ontwikkelingen, gebaseerd op informatie vanuit tal van databestanden en rapporten.

Voorstel 2 Actualiseren

Omdat de speerpunten uit de huidige regionale samenwerkingsagenda nog actueel zijn, stellen de portefeuillehouders Regio Gooi en Vechtstreek in samenwerking met de Regio-ambassadeurs voor de huidige samenwerkingsagenda in vijf stappen te actualiseren.

Stappen	Door	Resultaat	Deadline
1. Richting geven	Gemeenteraden	Zienswijzen	1 februari 2019
2. Richting duiden	Regiocongres	Zienswijzen	februari 2019
3. Richting uitwerken	Portefeuillehouders	Ontwerp RSA	21 maart 2019
4. Ontwerp bespreken	Regiopodium	Ontwerp RSA	april 2019
5. RSA Vaststellen	Gemeenteraden	RSA 2019 – 2022	1 juli 2019

Eerst geven de gemeenteraden lokaal richting geven door middel van een zienswijze. In de zienswijze geven de gemeenteraden per programma aan welke speerpunten verwijderd, gewijzigd of toegevoegd moeten worden aan de regionale samenwerkingsagenda. In februari 2019 komen de gemeenteraden bijeen op het eerste regiocongres om met elkaar de verschillende zienswijzen te bespreken en te duiden. Vervolgens werken de portefeuillehouders de zienswijzen uit in een ontwerp samenwerkingsagenda. Die gaan de portefeuillehouders bespreken tijdens een regiopodium. Daar kunnen gemeenteraden afstemmen over amendementen en het proces van vaststelling. Ambitie is om de regionale samenwerkingsagenda voor 1 juli 2019 vast te laten stellen door de gemeenteraden.

Voorstel 3 Zienswijze

Door nu een zienswijze uit te brengen op de speerpunten die benoemd moeten worden in de samenwerkingsagenda ligt er straks een door gemeenteraden gedragen regionale samenwerkingsagenda 2019 – 2022. Het portefeuillehoudersoverleg bundelt de zienswijzen, voorziet deze van een reactie en stelt op basis van de binnengekomen zienswijzen een ontwerp regionale samenwerkingsagenda op. Deze ontwerp agenda wordt in het voorjaar van 2019 ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraden.

Om verbinding te krijgen tussen de regionale samenwerkingsprogramma's en de regionale samenwerkingsagenda vraagt het portefeuillehoudersoverleg om in de zienswijze per programma aan te geven welke speerpunten benoemd moeten worden in de regionale samenwerkingsagenda 2019 – 2022. Daarbij kan op deze wijze meer focus aangebracht worden in de regionale

samenwerkingsagenda. De gemeenten werken op dit moment in negen programma's samen:

1. Bescherming en Opvang
2. Cultuur en Recreatie
3. Economie en Innovatie
4. Gezondheid en Ondersteuning
5. Jeugd en Onderwijs
6. Milieu en Duurzaamheid
7. Ruimte en Mobiliteit
8. Werk en Inkomen
9. Bouwen en Wonen

In de tabel in de bijlage zijn de regionale samenwerkingsprogramma's verbonden aan de speerpunten uit de samenwerkingsagenda 2016 – 2018. De speerpunten kunnen terugkomen in meerdere programma's, omdat de speerpunten bij de totstandkoming van samenwerkingsagenda 2016 – 2018 niet gekoppeld waren aan de regionale samenwerkingsprogramma's.

Proces en inhoud

Qua proces en inhoud wordt u het volgende ter overdenking/bespreking in het AB meegegeven: de huidige RSA is, zoals de regio ook zelf vaststelt, geen visiedocument maar een agenda waaruit blijkt op welke speerpunten de regiogemeenten met elkaar willen samenwerken. Daartoe zijn in de huidige RSA 20 speerpunten benoemd (zie RSA 2016-2018 speerpunten 3.1 t/m 3.20). Een kernvraag is echter of met die "opsomming" nu de focus in de regionale samenwerking goed en effectief is belegd of kan worden aangestuurd. In de voortgangsrapportage zijn (deels weer andersluidende thema's en programma's benoemd waar) de speerpunten in concrete projecten uitgesplitst. Daarbij is onduidelijk welke beleids- en voortgangsinformatie hierover eigenlijk net zo goed in de regiobegroting kan worden opgenomen: de regionale programma-begroting bevat immers als het goed is ook de hoofdlijnen en accenten van door de regiogemeenten gewenst bestaand en nieuw beleid.

Wellicht is het dus raadzaam om bij de te leveren zienswijze als raad nadrukkelijker een onderscheid te maken tussen "dat wat in de programmabegroting van de regio kan" en de RSA te "zuiveren" van al dat reeds bestaande beleid en daarmee de RSA nieuwe stijl voor de periode 2019- 2022 te benutten voor een echte speer-puntenaanpak. Welke thema's willen we nu echt opgelost zien in 2022? Welke 5 hoofdpijn dossiers moeten tot resultaat hebben geleid? Beperking tot een aantal essentiële dossiers/speerpunten brengt meer focus en wellicht ook resultaat dan een hele "waslijst" van speerpunten en projecten.

Niemand is tegen een gezonde en vitale regio, en in de reguliere samenwerking en governance kan prima het beleid hierover worden afgestemd; welke concreet probleem/speerpunt willen we daarbinnen dan nu echt opgelost zien?

Idem voor wat betreft de aanpak van de omgevingsvisie (heeft al eigen traject), het programma duurzaamheid etc. Inzetten op weer 20 speerpunten of meer leidt eerder tot onvermogen dan tot resultaat: als we alles moeten doen met beperkte middelen (ook vanuit de regio als organisatie gezien) komt er weinig van terecht. Wij vinden het van belang om als raad aan te geven dat we ons willen focussen op de echte hoofdpijn dossiers c.q. ongetemde problemen. Schrap alle beheersmatige zaken uit de RSA en breng die onder in de programmabegroting: daarmee behoren we immers ook te kunnen sturen. Idealiter zou de werkwijze rondom de speerpunten reeds in de kadernota 2020 meegenomen moeten worden.

Speerpunten voor Laren

Speerpunten

Gelet op het voorgaande en op het coalitieprogramma en het collegeprogramma 2018 – 2022 zijn voor Laren, in afstemming met Blaricum, Huizen en Eemnes, de volgende speerpunten te benoemen t.b.v. de regionale samenwerkingsagenda. Deze kunnen als zienswijze worden ingediend.

1. Infrastructuur (fijnmazig openbaar vervoer, doelgroepenvervoer, snelwegen (A1, A27), geluidhinder verkeerslawaaï, fietspaden);
2. Economische ontwikkeling (waaronder inclusieve arbeidsmarkt, aansluiting onderwijs op arbeidsmarkt, vestigingsbeleid bedrijven, behouden en creëren van werkgelegenheid, cultuur en recreatie);
3. Woningbouw (kwantitatief en kwalitatief, inclusief locaties, transformatie bestaande gebouwen);
4. Sociaal domein (inclusieve arbeidsmarkt, transformatie jeugdhulp, bescherming en opvang);
5. Duurzaamheid (waaronder energietransitie, evaluatie VANG).

Vastgesteld wettelijk- en beleidskader

Gemeenschappelijke regeling Gooi en Vechtstreek.

Relatie BEL-gemeenten en BEL Combinatie

De gemeenten Blaricum en Eemnes zijn eveneens deelnemer van de regio Gooi en Vechtstreek, Eemnes voor een beperkt deel (sociaal domein, exclusief jeugd). Zij kunnen eveneens een zienswijze indienen. Waar mogelijk zullen de zienswijzen op elkaar worden afgestemd.

KANTTEKENINGEN

Voorstel 1 Kennisnemen

De regionale samenwerkingsagenda is geen visie-document. Het is een praktische agenda van de gemeenteraden, waarin zij gezamenlijk vaststellen op welke speerpunten de gemeenten in een periode van vier jaar samenwerken.

De voortgangsrapportage 2018 is een feitelijke weergave van de voortgang op de uitvoering van de regionale samenwerkingsagenda en bijbehorend uitvoeringsprogramma. Het is geen evaluatie van het instrument regionale samenwerkingsagenda.

De analyse van de coalitieakkoorden en de staat van Gooi en Vechtstreek zijn ambtelijke producten. Deze producten zijn gemaakt om gemeenteraden te ondersteunen zelf focus aan te brengen in de speerpunten van regionale samenwerking.

Voorstel 2 Actualiseren

Omdat de regionale samenwerkingsagenda 2016 – 2018 nog recent (voorjaar 2016) is vastgesteld, wordt voorgesteld deze te actualiseren. Hiermee wordt bedoeld dat de gemeenteraden in drie stappen willen komen tot een nieuwe regionale samenwerkingsagenda. De regionale samenwerkingsagenda 2016 – 2018 kwam tot stand in vijf stappen, waarbij de totstandkoming meer dan anderhalf jaar heeft geduurd.

Voorstel 3 Zienswijze

Door gemeenteraden in het najaar van 2018 een zienswijze uit te laten brengen op de speerpunten kan voortgang worden gemaakt in de totstandkoming van de nieuwe regionale samenwerkingsagenda.

FINANCIËN

De gemeenten hebben in de Regiobegroting structureel middelen beschikbaar gesteld voor de regionale samenwerkingsagenda. Jaarlijks is er € 450.000,- budget vanuit de gemeenten beschikbaar voor het opzetten en uitvoeren van gezamenlijke projecten. Daarbij hebben de portefeuillehouders de eis gesteld dat elke euro vanuit het gemeentelijk budget, aangevuld moet worden met een euro cofinanciering van derden (subsidies, private investeringen, etc.).

Budget RSA

Jaar	Inkomsten	Cofinanciering	Totaal
2019	450.000	450.000	900.000
2020	450.000	450.000	900.000
2021	450.000	450.000	900.000
2022	450.000	450.000	900.000
Totaal	1.800.000	1.800.000	3.600.000

In hoeverre het geraamde budget toereikend is, hangt af van het gezamenlijke ambitieniveau. Daarbij is het goed om te stellen dat het geraamde budget beschikbaar is voor projecten en niet voor de uitvoering / realisatie (aanleg wegen, etc.). Op het moment dat er inzicht is in de gezamenlijke speerpunten die opgepakt worden in de nieuwe regionale samenwerkingsagenda, gaan de portefeuillehouders overleggen aan de slag met het opstellen van het uitvoeringsprogramma, inclusief bijbehorende financiële paragraaf. Indien hieruit blijkt dat bovenstaand financieel kader niet toereikend is om de gewenste opgaven en ambities te realiseren, dan wordt dit meegenomen in de ontwerp regionale samenwerkingsagenda 2019 – 2022. Zo worden de gemeenteraden in staat gesteld om ook op financieel terrein kaders te stellen en hierop toe te zien.

UITVOERING

Na de ontvangst van alle zienswijzen van de gemeenteraden (voor 1 februari a.s.) wordt in februari 2019 een bijeenkomst gehouden voor de gemeenteraden. Dit gebeurt in de vorm van het eerste regiocongres om met elkaar de verschillende zienswijzen te bespreken en te duiden. Vervolgens werken de portefeuillehouders de zienswijzen uit in een ontwerp samenwerkingsagenda. Die gaan de portefeuillehouders bespreken tijdens een regiopodium. Daar kunnen gemeenteraden afstemmen over amendementen en het proces van vaststelling. Ambitie is om de regionale samenwerkingsagenda voor 1 juli 2019 vast te laten stellen door de gemeenteraden.

Een krachtige uitvoering van de speerpunten voor de komende jaren vergt in regionaal verband een goed meerjarenprogramma, waarbij de slagkracht zo wordt georganiseerd dat de regionale opgaven op een effectieve en efficiënte manier worden uitgevoerd. De focus wordt daarbij gelegd op de speerpunten, waarbij tegelijkertijd minder inzet gepleegd hoeft te worden op diverse andere thema's.

COMMUNICATIE

Het portefeuillehoudersoverleg bereidt de regionale samenwerkingsagenda voor en coördineert de uitvoering. De Regio communiceert over de voortgang via www.regiogv.nl/gemeenteraden/.

BIJLAGEN

Aanbiedingsbrief regionale samenwerkingsagenda 2019 - 2022
Oplegger regionale samenwerkingsagenda 2019 – 2022
Samenwerkingsagenda RSA Uitvoeringsprogramma 2017-2018
Regionale samenwerkingsagenda 2016 – 2018
Voortgangsrapportage 2018
Analyse coalitieakkoorden Gooi en Vechtstreek 2018

Toelichting speerpunten sociaal domein
Concept raadsbesluit

Burgemeester en wethouders van Laren,

G. Kolhorn
secretaris

mw. drs. R. Kruisinga
burgemeester